

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obo/10/2021
Identifikačné číslo spisu: 6095899498
Dátum vydania rozhodnutia: 23.03.2022
Meno a priezvisko: Mgr. Soňa Pekarčíková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:6095899498.7

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky Mgr. Sone Pekarčíkovej a členiek JUDr. Beaty Miničovej a JUDr. Ivany Izakovičovej v spore žalobcu: Komerční banka, a.s., so sídlom Na Příkopě 33 čp. 959, 11407 Praha 1, Česká republika, IČO: 453 17 054, proti žalovanému: O. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXXX/XX, XXX XX C. - C., zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. Kvetoslava Kolínová, s.r.o., so sídlom Kálov 1, 010 01 Žilina IČO: 47 240 997, v mene ktorej koná JUDr. Kvetoslava Kolínová, ako advokátka a konateľka, v konaní o zaplatenie sumy 605.766,44 Kč s 25% ročným úrokom zo sumy 985.000,- Kč od 11.11.1995 do zaplatenia, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 7. júna 2021 č. k. 35Cb/517/1995-522, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 7. júna 2021 č. k. 35Cb/517/1995-522 m e n í tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 25% úrok ročne zo sumy 985.000,- Kč od 13. decembra 1995 do 30. septembra 1996 a v prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

II. Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov prvoinstančného a odvolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobca si návrhom na začatie konania uplatnil pôvodne proti žalovanému 1/ (teraz len žalovaný) a žalovanej 2/ Ing. E. D., bytom Ul. F., C., právo na zaplatenie sumy 1.590.766,44 Kč spolu s úrokom vo výške 25% z čiastky 1.107.545,33 Kč od 11.11.1995 do zaplatenia podľa uzavretej Zmluvy o úvere č. A20045 zo dňa 01.12.1992 (ďalej aj ako „Zmluva o úvere“ alebo „úverová zmluva“).

2. Krajský súd v Banskej Bystrici prvýkrát rozhodol vo veci samej rozsudkom zo dňa 22. marca 2000 č. k. 35Cb/517/1995-80, v znení opravného uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 22. januára 2009 č. k. 35Cb/517/1995-136, ktorým uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 1.590.766,44 Kč spolu s 25% úrokom z omeškania ročne z čiastky 985.000,- Sk (pravdepodobne mal súd na mysli „Kč“) od 11.11.1995 až do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania 71.400,- Kč do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia. V prevyšujúcej časti nároku na zaplatenie 25 % úroku z omeškania súd žalobu zamietol. Na odvolanie žalovanej 2/ Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 11. marca 2009 č. k. 3Obo/27/2009-139 rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 22. marca 2000 č. k. 35Cb/517/1995-80, v znení opravného uznesenia

Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 22. januára 2009 č. k. 35Cb/517/1995-136, v napadnutej časti voči žalovanej 2/ zrušil a vec vrátil Krajskému súdu v Banskej Bystrici na ďalšie konanie.

3. Z dôvodu späťvzatia návrhu žalobcom voči žalovanej 2/ (č. l. 149 spisu) Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“) uznesením zo dňa 8. decembra 2009 č. k. 35Cb/517/1995-153, konanie voči žalovanej 2/ zastavil.

4. Proti prvému rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 22. marca 2000 č. k. 35Cb/517/1995-80, v znení opravného uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 22. januára 2009 č. k. 35Cb/517/1995-136, podal odvolanie aj žalovaný, ktoré bolo súdu prvej inštancie doručené dňa 20.06.2012. Na základe podaného odvolania žalovaným Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 29. januára 2013 č. k. 2Obo/79/2012-204, rovnako rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 22. marca 2000 č. k. 35Cb/517/1995-80, v znení opravného uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 22. januára 2009 č. k. 35Cb/517/1995-136, v napadnutej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Po opätovnom zrušujúcom rozhodnutí predmetom sporu zostalo uplatnené právo žalobcu voči žalovanému na zaplatenie sumy vo výške 1.590.766,44 Kč spolu s 25% ročným úrokom z čiastky 1.107.545,53 Kč od 11.11.1995 do zaplatenia.

5. Krajský súd v Banskej Bystrici čiastočným rozsudkom zo dňa 1. októbra 2015 č. k. 35Cb/517/1995-277 uložil žalovanému 1/ zaplatiť žalobcovi istinu 985.000,- Kč v lehote do 15 dní od doručenia rozhodnutia s tým, že o zvyšku uplatneného nároku a o trovách konania rozhodne v konečnom rozsudku. Proti tomuto čiastočnému rozsudku podal žalovaný odvolanie, o ktorom rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom zo dňa 29. novembra 2016 č. k. 2Obo/41/2015-314 tak, že čiastočný rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici 1. októbra 2015 č. k. 35Cb/517/1995-277 potvrdil a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dňa 13.03.2017 žalovaný dovolanie. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací, uznesením zo dňa 22. novembra 2017 č. k. 2ObdoV/13/2017-402 dovolanie žalovaného odmietol a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanému.

6. Následne Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom zo dňa 23. mája 2018 č. k. 35Cb/517/1995-432 rozhodol výrokom I. tak, že zaviazal žalovaného, aby zaplatil žalobcovi 25% úrok ročne zo sumy 985.000,- Kč od 13.12.1995 do zaplatenia, výrokom II. vo zvyšku žalobu zamietol a výrokom III. žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov prvoinštančného konania.

7. Na odvolanie žalovaného Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 26. septembra 2019 č. k. 2Obo/16/2018-478 rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 23. mája 2018 č. k. 35Cb/517/1995-432 v napadnutej zaväzujúcej časti a súvisiacom výroku o náhrade trov prvoinštančného zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V rámci odôvodnenia svojho zrušovacieho rozhodnutia odvolací súd uviedol, že v prípade spornej otázky týkajúcej sa priznania úroku, súd prvej inštancie bez ďalšieho priznal úrok vo výške 25 % ročne z uvedenej sumy odo dňa 13.12.1995 do zaplatenia bez toho, aby dôsledne uviedol úvahu a poukázal na príslušné zákonné ustanovenia, na základe ktorého k tomuto záveru dospel. Odvolací súd videl nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie v tom, že samotný žalovaný zastúpený splnomocneným právny zástupcom nevedel špecifikovať, na úhradu akých úrokov bol v napadnutom rozsudku zaviazaný (na úhradu úrokov, resp. úrokov z omeškania). Žalobca v podanom vyjadrení zo dňa 9.8.2018 k odvolaniu žalovaného naopak uvádza, že úroky priznané rozsudkom predstavujú úroky z omeškania. Odvolací súd zdôraznil, že podľa vtedy platnej ustálenej súdnej praxe veriteľ má právo na zaplatenie dohodnutého úroku do dňa, kedy prehlásil úver za predčasne splatný s tým, že po tomto termíne žalobcovi nevzniká právo na zaplatenie dohodnutého úroku z úveru, ale iba úroku z omeškania, v súlade s príslušnými ustanoveniami obchodného zákonníka. Pre prípad odklonu súdu prvej inštancie od tejto ustálenej súdnej praxe, odvolací súd upozornil na povinnosť súdu prvej inštancie uviesť, na základe akých právnych úvah k tomuto záveru dospel. V závere odvolací súd skonštatoval, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým a právny záverom. Na základe uvedeného odvolací súd posúdil rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako nesprávne a nedostatočne odôvodnené (neuviedol zrozumiteľne a presvedčivo, aký je rozdiel, resp. vzťah medzi úrokmi z dohodnutého úveru a úrokmi z omeškania, a nezodpovedal otázku, prečo zmluvný úrok vo výške 25% ročne zo sumy 985.000,- Kč od 13.12.1995 do zaplatenia patrí žalobcovi aj po zosplatnení úveru).

8. Viazaný právny názorom odvolacieho súdu obsiahnutým v zrušujúcom uznesení Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom zo dňa 7. júna 2021 č. k. 35Cb/517/1995-522, výrokom I. uložil

žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 25% úrok z omeškania ročne zo sumy 985.000,- Kč od 13.12.1995 do zaplataenia a výrokom II. žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznal.

9. Po opätovnom prejednaní nároku žalobcu súd prvej inštancie uviedol, že po čiastočnom rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 1. októbra 2015 č. k. 35Cb/517/1995-277, právoplatným dňa 16.01.2017, zostal predmetom sporu len nárok na príslušenstvo - úrok z omeškania. Zo žaloby zo dňa 13.12.1995 podľa súdu prvej inštancie vyplývalo, že sa žalobca domáhal voči žalovanému 1/ a žalovanej 2/ zaplataenia čiastky 1.590.766,44 Kč s úrokom 25% ročne z čiastky 1.107.545,53 Kč od 11.11.1995 do zaplataenia titulom neuhradeného zvyšku poskytnutého úveru a úrokov.

10. Súd prvej inštancie poukázal na skutočnosť, že v odvolaní proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 22. marca 2000 č. k. 35Cb/517/1995-80 žalovaný úrok z omeškania vo výške 25% ročne, ktorý Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutým rozsudkom žalobcovi priznal nenamietal a úrokom z omeškania vo výške 25% ročne sa nezaoberal ani Najvyšší súd SR v uznesení zo dňa 29. januára 2013 č. k. 2Obo/79/2012-204, len rozsudok týkajúci sa priznanej istiny a úrokov zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie.

11. K tvrdeniu právnej zástupkyne žalovaného na pojednávaní konanom dňa 07.06.2021, že v pôvodnom žalobnom návrhu ako ani v úprave žalobných petítov žalobcu nebol uplatnený úrok z omeškania, ktorý sa prvýkrát v písomných podaniach žalobcu objavil až v roku 2018, súd prvej inštancie považoval za potrebné poukázať na zápisnicu z pojednávania konaného dňa 22.03.2000 (č. l. 78 spisu), ktoré pojednávanie prebiehalo v neprítomnosti žalovaných 1/ a 2/ a kde právny zástupca žalobcu uviedol, že si uplatňuje len 25% úrokovú sadzbu pri vypočítaní úrokov z omeškania, a to aj s poukazom na čl. 8 písm. c/ úverovej zmluvy, podľa ktorej mal žalobca možnosť stanoviť úroky z omeškania až do výšky 30%, ktorú možnosť uvedenú v zmluvnom dojednaní žalobca v celom rozsahu nevyužil a aplikoval len 25% úrokovú sadzbu pri úroku z omeškania. Ďalej súd prvej inštancie upozornil aj na výrok dvakrát zrušeného rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 22. marca 2000 č. k. 35Cb/517/1995-80, v ktorom súd prvej inštancie výslovne priznal žalobcovi úrok z omeškania vo výške 25% ročne z čiastky 985.000,- Sk (pravdepodobne mal na mysli 985.000,- Kč) od 11.11.1995 do zaplataenia.

12. Tvrdenie žalovaného, že žalobca o prebiehajúcom konaní nemal do roku 2005 vedomosť, súd prvej inštancie vyvrátil s poukazom na účasť právneho zástupcu žalobcu na pojednávaniach konaných dňa 27.11.1998 (č. l. 49 spisu) a 19.02.1999 (č. l. 57 spisu), ktoré sa však nekonali pre neprítomnosť žalovaných 1/ a 2/.

13. Ďalšia námietka žalovaného spočívala v tvrdení, že až v roku 2018 si žalobca po prvýkrát uplatnil úrok z omeškania vo svojom podaní zo dňa 12.12.2018 (č. l. 411 spisu), a to vo výške 25% ročne, ktorá dohodnutá medzi zmluvnými stranami nebola. Súd prvej inštancie ani túto námietku žalovaného nevzhliadol ako dôvodnú, pretože splnomocnený zástupca žalobcu už na pojednávaní konanom dňa 22.03.2000 (na ktorom bol prvýkrát vyhlásený rozsudok) uvádzal, že trvá na podanom žalobnom návrhu v celom rozsahu a uplatňuje si aj úrok z omeškania vo výške 25%, a to v zmysle čl. 8 písm. c/ úverovej zmluvy a tiež vo svojom podaní zo dňa 10.12.2020 uviedol, že tento úrok z omeškania je dohodnutý v čl. VI. Všeobecných úverových podmienok a konkretizovaný v čl. 8 písm. c/ zmluvy vo výške základnej sadzby + 30% p.a., pričom žalobca požaduje tento úrok len vo výške 25% p.a.

14. V tejto súvislosti súd prvej inštancie upriamil pozornosť na vznik povinnosti platiť úroky z omeškania, ktorá vzniká pri omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti. Nárok na úrok z omeškania vzniká bez ohľadu na to, čo spôsobilo omeškanie. Ide o objektívnu zodpovednosť. Ak sú splnené zákonné predpoklady, omeškanie dlžníka a teda aj povinnosť platiť úroky z omeškania, nastane priamo zo zákona (ex lege), a to bez ohľadu na zavinenie. Zmluvné strany si úrok z omeškania nemusia dohodnúť v zmluve. Nárok na úrok z omeškania vznikne v takomto prípade priamo zo zákona.

15. Okrem iného súd prvej inštancie poukázal na vyjadrenie žalobcu k odvolaniu žalovaného zo dňa 03.08.2018 (č. l. 458 spisu) kde uviedol, že úroky z omeškania z istiny úveru od podania žaloby do zaplataenia boli riadne dohodnuté v Zmluve o úvere a Všeobecných úverových podmienkach a boli riadne preukázané predloženými zmluvami. Z vyjadrenia ďalej vyplynulo, že nakoľko sa v danom prípade jedná o úroky z omeškania, priznaných 25% predstavuje primeranú výšku, ktorá je pre úroky z omeškania v súčasnosti obvyklá i v iných bankách, teda ju možno považovať za primeranú aj v tomto prípade. Keďže istina úveru vo výške 985.000,- Kč bola priznaná právoplatným rozsudkom, žalobca nevidel dôvod namietat neoprávnenosť požiadavky na úhradu úrokov z omeškania z uvedenej čiastky.

16. Zohľadnením vyššie uvedených skutočností súd prvej inštancie priznal žalobcovi úrok z omeškania

vo výške 25% ročne zo sumy 985.000,- Kč od dňa podania žaloby, t. j. od 13.12.1995 do zaplatenia, pretože mal za to, že takto priznaný úrok z omeškania je dôvodný, keď žalobca požadoval zaplatenie úroku z omeškania v tejto výške v súlade so Zmluvou o úvere a Všeobecnými úverovými podmienkami dokonca vo výške nižšej, ako bola dohodnutá.

17. K námietke premlčania vznesenej právny zástupcom žalobcu (pravdepodobne mal súd prvej inštancie na mysli žalovaného), súd prvej inštancie uviedol, že už z rozsudku súdu prvej inštancie zo dňa 22. marca 2000 č. k. 35Cb/517/1995-80 je zrejmé, že súd prvej inštancie nemal pochybnosť o tom, že si žalobca uplatňuje úrok z omeškania vo výške 25% ročne, keď mu aj takýto úrok priznal z istiny vo výške 985.000,- Sk (pravdepodobne mal na mysli „Kč“) od 11.11.1995 do zaplatenia. V prevyšujúcej časti nároku na zaplatenie 25%-tného úroku z omeškania zo sumy zostávajúcej do čiastky 1.107.545,53 Kč súd žalobu zamietol a konštatoval, že v danom rozsahu si žalobca uplatňoval nárok na zaplatenie úroku z úroku, čo nie je v súlade s ustanoveniami Obchodného zákonníka. Týmto mal súd prvej inštancie za nesporné, že žalobca si uplatňoval úrok z omeškania od podania svojej žaloby, preto námietku premlčania vznesenú žalovaným posúdil ako nedôvodnú. V závere súd prvej inštancie uzavrel, že si žalobca svoj nárok uplatnil riadne a včas.

18. Nakoľko žalobca nebol v konaní v celom rozsahu úspešný, pretože si pôvodne uplatňoval zaplatenie istiny až vo výške 1.590.766,40 Kč s úrokom 25% ročne zo sumy 1.107.545,53 Kč a v konečnom dôsledku mu bola právoplatne priznaná istina len vo výške 985.000,- Kč, súd prvej inštancie mu nárok na náhradu trov konania nepriznal (§ 255 ods. 2 a § 262 ods. 1 C.s.p.).

19. Proti uvedenému konečnému rozsudku sa v zákonom stanovenej lehote odvolal prostredníctvom svojho splnomocneného právneho zástupcu žalovaný, ktorý svoje odvolanie odôvodnil tým, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (ust. § 365 ods. 1 písm. d/ C.s.p.), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (ust. § 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p.) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (ust. § 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.). Okrem uvedeného žalovaný namietol prekážku rozsúdenej veci (res iudicata), pretože Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom zo dňa 7. júna 2021 č. k. 35Cb/517/1995-522 rozhodoval o úrokoch z omeškania, aj keď rozsudkom zo dňa 23. mája 2018 č. k. 35Cb/517/1995-432, už výrokom II. rozhodol, že vo zvyšku žalobu zamietol (teda v časti úrokov z omeškania podľa žalovaného žalobu zamietol), ktorý výrok nadobudol právoplatnosť dňa 24.07.2018. Žalovaný podal odvolanie proti zaväzujúcemu výroku I. (žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 25 % úrok ročne zo sumy 985.000,-Kč od 13.12.1995 do zaplatenia) a súvisiacemu výroku III. (žiadna zo strán nemá na náhradu trov prvostupňového konania právo) rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 23. mája 2018 č. k. 35Cb/517/1995-432, na základe čoho Najvyšší súd SR uznesením zo dňa 26. septembra 2019 č. k. 2Obo/16/2018-478 rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 23. mája 2018 č. k. 35Cb/517/1995-432 v napadnutej zaväzujúcej časti (výrok I.) a súvisiacom výroku o náhrade trov prvoinštančného (výrokom III.) zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

20. Žalovaný zastáva názor, že sa súd prvej inštancie nevysporiadal so zrušujúcim uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 26. septembra 2019 č. k. 2Obo/16/2018-478, keď pôvodne priznaný úrok len prekvalifikoval na úrok z omeškania, a to napriek tomu, že v konaní neboli predložené žiadne iné dôkazy či skutočnosti, ktoré by takýto postup odôvodňovali. Napriek tomu, že vyjadrenie žalobcu, na ktoré poukazuje súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí, mal k dispozícii aj Najvyšší súd SR, žalovaný uviedol, že tento sám vo svojom zrušujúcom rozhodnutí skonštatoval, že sa žalobcovi nepodarilo preukázať, čoho sa vlastne domáha.

21. K svojej námietke týkajúcej sa prekážky res iudicata žalovaný poukázal na časť odôvodnenia zrušeného rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 23. mája 2018 č. k. 35Cb/517/1995-432, v ktorom súd prvej inštancie skonštatoval, že žalobcovi sa nepodarilo preukázať správnosť výšky vyúčtovaných úrokov a správnosť výšky vyúčtovaných úrokov z omeškania v celkovej sume 605.766,44 Kč. Rovnako žalovaný upozornil na záver súdu prvej inštancie v tomto zrušenom rozhodnutí, v zmysle ktorého mal žalobca v prípade svojho tvrdeného nároku voči žalovanému na zaplatenie úroku a úroku z omeškania v celkovej sume 605.766,44 Kč, povinnosť toto tvrdenie preukázať, ale keďže sa tak nestalo (žalobca v tomto smere neunesol dôkazné bremeno), súd žalobu v tejto časti zamietol. Na základe uvedeného má žalovaný za to, že právoplatným výrokom II., ktorým súd prvej inštancie vo zvyšku žalobu žalobcu zamietol, jednalo sa o zamietnutie žaloby v časti úrokov z omeškania, a preto je daná prekážka res iudicata.

22. Inými slovami, ak súd prvej inštancie rozsudkom (č. l. 432 spisu) rozhodol o úroku z omeškania v rámci výroku II, ktorým žalobu vo zvyšku zamietol a tento nadobudol právoplatnosť, napadnutým konečným rozsudkom (č. l. 522 spisu) súd prvej inštancie opätovne rozhodoval o tom istom nároku žalobcu, t. j. o úrokoch z omeškania, na základe čoho považuje žalovaný prekážku právoplatne rozhodnutej veci (res iudicata) za danú.

23. Žalovaný sa nestotožnil s tým, že v rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 23. mája 2018 č. k. 35Cb/517/1995-432 výrokom I. súd prvej inštancie zaviazal žalovaného na zaplatenie žalobcovi 25% úrok ročne zo sumy 985.000,-Kč od 13.12.1995 do zaplatenia, ktorým mal byť úrok z omeškania, ale naopak zaviazal žalovaného na zaplatenie úroku z poskytnutých finančných prostriedkov.

24. K úroku z poskytnutých finančných prostriedkov a úrokom z omeškania žalovaný uviedol, že jedná o dva odlišné pojmy. Úrok žalovaný definoval ako cenu za poskytnuté peňažné prostriedky a úrok z omeškania ako sankciu, pokiaľ nedôjde k riadnemu a včasnému splneniu záväzku dlžníkom. V prípade odkazu súdu prvej inštancie na znenie Zmluvy o úvere, bod 8 písm. c/, v ktorom mal byť dohodnutý úrok z omeškania, žalovaný trvá na tom, že sa v nej nenachádza žiadna zmienka o úroku z omeškania, ale iba o zvýšení úrokovej sadzby v prípade nesplácania úveru a úroku, pričom aj vo Všeobecných úverových podmienkach je uvedené, že „V prípade, ak dlžník záväzok nedodrží, je banka oprávnená do doby vyrovnania záväzku zvýšiť úrokovú sadzbu z neuhradenej čiastky úveru a úroku, a to až na základnú sadzbu KB + 30% p.a.“.

25. Žalovaný trvá na tom, že úrokovú sadzbu nie je možné zamieňať s pojmom úrok z omeškania, nakoľko úroková sadzba je sadzba, ktorá určuje výšku úroku splácanú dlžníkom veriteľovi za (dočasné) poskytnutie peňažných prostriedkov, preto úroková sadzba nemôže podľa žalovaného predstavovať úrok z omeškania alebo tento pojem suplovať. Žalovaný zastáva názor, že podľa Všeobecných úverových podmienok, ako aj Zmluvy o úvere bol žalovaný v podstate zaviazaný platiť úrok z úroku.

26. K argumentácii súdu prvej inštancie ohľadom absencie namietania úrokov z omeškania žalovaným v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie zo dňa 22. marca 2000 č. k. 35Cb/517/1995-80 žalovaný uviedol, že namietal celý žalobcom uplatnený nárok, teda aj vrátane úrokov z omeškania. Ďalej v tejto súvislosti žalovaný upozornil, že sa o prebiehajúcom súdnom konaní napriek jeho začatiu v roku 1995 dozvedel až v roku 2005, a to z dôvodu nesprávneho procesného postupu súdu prvej inštancie, ktorý spočíval v zasielaní všetkých listín na vtedy už neaktuálnu adresu žalovaného bez toho, aby uskutočnil lustráciu adresy trvalého pobytu žalovaného dopytom na Register obyvateľov SR. Týmto nesprávnym postupom súdu prvej inštancie dochádzalo podľa žalovaného k prietiahom v konaní a k navyšovaniu úrokov z omeškania z dôvodov na strane súdu.

27. S konštatovaním súdu prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí, že žalobca si úrok z omeškania uplatnil už v roku 2000, sa žalovaný nestotožňuje. Žalobca si úrok z omeškania podľa žalovaného nedojednala, preto ak súd prvej inštancie poukazuje na čl. 8 písm. c/ úverovej zmluvy, v rámci ktorého mal byť dohodnutý úrok z omeškania, žalovaný zdôrazňuje, že v tomto článku, ako aj vo Všeobecných úverových podmienkach sa hovorí o úrokovej sadzbe, ktorá nepredstavuje úroky z omeškania.

28. Pokiaľ mal súd prvej inštancie za preukázané, že si žalobca uplatnil úrok z omeškania už v roku 2000, a to s poukazom na zápisnicu z pojednávania konaného v roku 2000, žalovaný považoval za potrebné upozorniť na skutočnosť, že žalobou z roku 1995 požadoval žalobca len úrok 25% ročne z čiastky 1.107.545,53 Kč a v prípade zmeny žalobného návrhu z roku 1998 požadoval opätovne len úrok 25% ročne z čiastky 1.107.545,53 Kč. Na základe uvedeného žalovaný dospel k záveru, že žalobca prostredníctvom žalobného návrhu požadoval len úrok, nie úrok z omeškania a tento po prvýkrát uplatnil úpravou žalobného petitu až v roku 2018, hoci čo do úroku z omeškania bol výrok II. rozsudku zo dňa 23. mája 2018 č. k. 35Cb/517/1995-432, už právoplatný. Vzhľadom na uvedené žalovanému nie je jasné, prečo súd prvej inštancie v roku 2000 priznal žalobcovi úrok z omeškania 25%, ak tento žalobca vo svojom návrhu ani nežiadal.

29. V rámci odvolania žalovaný namietol aj nedostatočné odôvodnenie, resp. absenciu riadneho a presvedčivého odôvodnenia, napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý sa podľa jeho názoru nijako nevysporiadal so zrušujúcim uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 26. septembra 2019 č. k. 2Obo/16/2018-478, keď len rovnako ako v zrušenom rozsudku zo dňa 23. mája 2018 č. k. 35Cb/517/1995-432 odkázal na čl. 8 Zmluvy o úvere spolu s čl. VI Všeobecných úverových podmienok a na vyjadrenie žalobcu k odvolaniu žalovaného z 03.08.2018, kde uvádza, že úroky z omeškania vo výške 25% predstavujú primeranú výšku, ktorá je pre úroky z omeškania obvyklá aj v iných bankách.

Rovnako sa v napadnutom rozhodnutí súdu prvej inštancie podľa žalovaného okrem všeobecného konštatovania o povinnosti platiť úroky z omeškania v prípade omeškania so splatením záväzku, resp. jeho časti, nenachádza iné zákonné ustanovenie, či dostatočná úvaha, ktorá by podporila závery vyslovené súdom prvej inštancie. Nakoľko súd prvej inštancie podal len nedostačujúce a strohé odôvodnenie svojho rozhodnutia a nepredložil žiadne iné fakty a skutočnosti, žalovaný namietol jeho nepreskúmateľnosť a nesprávnosť skutkových a právnych záverov ním vyslovených, rovnako ako tomu bolo v prípade rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 23. mája 2018 č. k. 35Cb/517/1995-432, zrušeného uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 26. septembra 2019 č. k. 2Obo/16/2018-478.

30. Ku konštatovaniu súdu prvej inštancie, že si žalobca uplatnil úrok z omeškania už na pojednávaní konanom dňa 22.03.2000 (kde došlo k vyhláseniu prvého rozsudku vo veci samej), žalovaný argumentoval znením žaloby z roku 1995 a zmenou žalobného návrhu z roku 1998, kde žalobca žiadal len úrok, a nie úrok z omeškania.

31. Ďalej žalovaný namietol aj žalobcom uplatnenú výšku úroku z omeškania s odôvodnením, že nie je zrejmé, či 30% úroková sadzba bola v čase uzatvárania úverovej zmluvy medzi žalobcom a žalovaným adekvátne. Žalovaný považuje takto dohodnutú úrokovú sadzbu ako prevyšujúcu hornú hranicu úrokovej sadzby, ktorú poskytovali banky v čase dohody účastníkov úverovej zmluvy. Okrem iného podľa názoru žalovaného takúto vysokú úrokovú sadzbu nevyžadovali ani okolnosti súvisiace so záväzkom žalovaného, preto žalovaný namietol aj rozpor so zásadou poctivého obchodného styku. Žalovaný rovnako argumentoval zlou vyjednávacou pozíciou v prípade uzavretia Zmluvy o úvere, pretože mohol len Všeobecné úverové podmienky prijať, a nie ich meniť. V tejto súvislosti poukázal žalovaný na uznesenie Najvyššieho súdu zo dňa 31.07.2009 sp. zn. 1MCdo/1/2009, v zmysle ktorého: „Hoci maximálna výška úrokov (ako odplaty za užívanie požičanej finančnej čiastky) pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. Dohoda o výške úrokov totiž musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy.“

32. S názorom súdu prvej inštancie, že si žalobca uplatnil svoj nárok riadne a včas, žalovaný vyjadril nesúhlas, a to s poukazom na to, že tak v Zmluve o úvere, ako aj vo Všeobecných úverových podmienkach absentuje dohoda o úroku z omeškania, keď bola dohodnutá iba úroková sadzba. Z uvedeného dôvodu žalovaný spochybňuje, že by žalobca od začiatku požadoval úrok z omeškania. Na doplnenie žalovaný upozornil, že ani Najvyšší súd SR nemal za preukázané, čo požaduje žalobca, resp. o aký úrok sa malo jednáť.

33. Nakoľko má žalovaný za to, že žalobca si uplatnil úroky z omeškania až v roku 2018, vzniesol námietku premlčania. Pozornosť upriamil žalovaný na existujúcu judikatúru, konkrétne na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 18.08.2011 sp. zn. 2Obdo/36/2010, rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 18. júna 2009 sp. zn. 3Obdo/11/2008, ale hlavne na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 26.11.2009 sp. zn. 6MObo/5/2009.

34. 25% úrok z omeškania, ktorý súd prvej inštancie žalobcovi priznal, považuje žalovaný za odporujúci dobrým mravom. Z dôvodu nesprávneho postupu súdu prvej inštancie žalovaný 10 rokov nevedel, že sa voči nemu vedie súdne konanie, resp. že bol v jeho neprítomnosti vynesovaný rozsudok v jeho neprospech, následne sa mohol prvýkrát brániť až v roku 2012, t. j. po 17 rokoch od podania žaloby. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalovaný považuje nárok žalobcu spočívajúci v úrokoch z omeškania, s ohľadom na dĺžku trvania tohto súdneho sporu (z dôvodu nesprávneho postupu Krajského súdu v Banskej Bystrici) za neprimerane vysoký, keď výška takto určených úrokov z omeškania pri pohľadávke 985.000,- Kč predstavuje k dnešnému dňu 650%. Žalovaný trvá na tom, že takáto výška úrokov z omeškania požadovaná žalobcom je šikanózna a pre žalovaného ekonomicky likvidačná. V rámci svojej argumentácie žalovaný uviedol, že medzi vzájomnými povinnosťami žalobcu a žalovaného vznikol hrubý nepomer, keď bola žalobcovi priznaná suma úroku z omeškania v takej výške, ktorá niekoľko násobne prevyšuje výšku finančných prostriedkov poskytnutých žalovanému, a ktorú by žalobca nikdy nedosiahol nebyť tohto súdneho sporu a dĺžky jeho trvania.

35. Ďalej žalovaný ozrejmil, že v prípade exekučného konania vedeného za účelom vymoženia právoplatne priznanej istiny bola exekúcia uznesením Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 15. mája 2019 sp. zn. 37E/1166/2018, zastavená podľa ust. § 61k ods. 1 písm. a/ Exekučného poriadku. Na

základe uvedeného žalobca nemá legitímny podklad na vymozenie istiny, teda k uspokojeniu istiny nedôjde, a teda aj ulozenie povinnosti žalovaného napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie platiť úroky z omeškania donekonečna, považuje žalovaný za odporujúce dobrým mravom a zásade poctivého obchodného styku. Napriek tomu, že si je žalovaný vedomý skutočnosti, že úrok z omeškania má sankčný charakter, ak dlžník neplní riadne a včas, apeloval na dodržiavanie zásady primeranosti zo strany súdov.

36. V rámci svojho odvolania žalovaný upozornil aj na zjavné chyby v písaní vyskytujúce sa v napadnutom rozsudku súdu prvej inštancie spočívajúce v zamieňaní meny Kč na Sk a dátum vydania prvého rozsudku vydaného v tomto konaní a pojednávania z 22.03.2000 na 22.03.2020.

37. V závere žalovaný navrhol, aby odvolací súd rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 7. júna 2021 č. k. 35Cb/517/1995-522 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, resp. zmenil tak, že žalobu žalobcu čo do 25% úroku z omeškania ročne zo sumy 985.000,- Kč od 13.12.1995 do zaplatenia zamietla a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania a trovy právneho zastúpenia.

38. K odvolaniu žalovaného sa žalobca nevyjadril.

39. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (ďalej aj „odvolací súd“) [(§ 470 ods. 1, 4 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“)], po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie, po skonštatovaní, že má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 C.s.p.) a odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 367 ods. 3 C.s.p.) a vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie dospel k záveru, že je potrebné dokazovanie zopakovať (§ 384 ods. 1 C.s.p.), pretože súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil, preto odvolací súd vo veci nariadil odvolacie pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p.).

40. Odvolací súd na pojednávaní vo veci bez účasti žalobcu, ktorý sa ospravedlnil, vypočul právneho zástupcu žalovaného s tým, že zopakoval s poukazom na ust. § 384 ods. 1 C.s.p. dokazovanie, aby vytvoril dostatočný podklad pre odlišné vyhodnotenie dôkazov a na základe neho mohol vo veci meritórne rozhodnúť.

41. Žalovaný konajúci prostredníctvom svojho právneho zástupcu predniesol svoje návrhy pre odvolacie konanie, na ktorých zotrval.

42. Podľa § 366 prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

43. Podľa § 387 ods. 1 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

44. Podľa § 388 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

45. Podľa § 390 C.s.p. odvolací súd sám rozhodne vo veci, ak

a) rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo už raz odvolacím súdom zrušené, vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a

b) odvolací súd koná a rozhoduje o odvolaní proti novému rozhodnutiu súdu prvej inštancie.

46. Podľa § 391 ods. 2 C.s.p., ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

47. Vzhľadom na dlhotrvajúce prebiehajúce konanie odvolací súd považoval za relevantné uviesť, že v konaní už bolo čiastočným rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 1. októbra 2015 č. k. 35Cb/517/1995-277 rozhodnuté o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi istinu 985.000,- Kč v lehote do 15 dní od doručenia rozhodnutia (teda o istine) s tým, že o zvyšku uplatneného nároku a o trovách konania rozhodne v konečnom rozsudku. Čiastočný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 16.01.2017.

48. O zvyšku uplatneného nároku žalobcu rozhodol Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom zo dňa

23. mája 2018 č. k. 35Cb/517/1995-432 tak, že výrokom I. zviazal žalovaného, aby zaplatil žalobcovi 25% úrok ročne zo sumy 985.000,- Kč od 13.12.1995 do zaplattenia, výrokom II. vo zvyšku žalobu zamietol a výrokom III. žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov prvoinštančného konania. Výrok II., ktorým súd prvej inštancie vo zvyšku žalobu zamietol, nadobudol právoplatnosť dňa 20.07.2018.

49. Proti predmetnému rozsudku súdu prvej inštancie (č. l. 432 spisu), konkrétne proti zaväzujúcemu výroku I. a súvisiacemu výroku III. o trovách konania, podal žalovaný odvolanie, o ktorom rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 26. septembra 2019 č. k. 2Obo/16/2018-478 tak, že rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 23. mája 2018 č. k. 35Cb/517/1995-432 v napadnutej zaväzujúcej časti a súvisiacom výroku o náhrade trov prvoinštančného zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

50. Dôvodom zrušenia napadnutého rozsudku (č. l. 432 spisu) bolo, že v prípade spornej otázky týkajúcej sa priznania úroku, ktorý súd prvej inštancie bez ďalšieho priznal vo výške 25% ročne z uvedenej sumy odo dňa 13.12.1995 do zaplattenia bez toho, aby dôsledne uviedol úvahu a poukázal na príslušné zákonné ustanovenia, na základe ktorých k tomuto záveru dospel. Odvolací súd vyslovil nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie (č. l. 432 spisu) s tým, že samotný žalovaný zastúpený splnomocneným právnym zástupcom nevedel špecifikovať, na úhradu akých úrokov bol v napadnutom rozsudku zviazaný (úrokov, resp. úrokov z omeškania) a žalobca v podanom vyjadrení zo dňa 09.08.2018 k odvolaniu žalovaného naopak uviedol, že úroky priznané rozsudkom predstavujú úroky z omeškania. K tomuto odvolací súd uviedol, že: „Podľa doposiaľ ustálenej súdnej praxe veriteľ má právo na zaplattenie dohodnutého úroku do dňa, kedy prehlásil úver za predčasne splatný s tým, že po tomto termíne žalobcovi nevzniká právo na zaplattenie dohodnutého úroku z úveru, ale iba úroku z omeškania, v súlade s príslušnými ustanoveniami obchodného zákonníka. Pokiaľ sa súd prvej inštancie chcel odchyliť od tejto ustálenej súdnej praxe mal uviesť, na základe akých právnych úvah k tomuto záveru dospel.“. Odvolací súd skonštatoval aj nesprávnosť skutkových a právnych záverov, ku ktorým súd prvej inštancie v danom rozsudku dospel. Na základe uvedeného odvolací súd posúdil rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako nesprávne a nedostatočne odôvodnené (absentovalo riadne a presvedčivé odôvodnenie priznaného nároku, keď neobsahovalo náležitú odpoveď na kľúčovú otázku v spornej veci).

51. Odvolací súd v prvom rade poukazuje na znenie podanej žaloby, z ktorej vyplýva, že si žalobca podanou žalobou uplatnil voči žalovanému nárok na zaplattenie sumy 1.590.766,44 Kč spolu s úrokom vo výške 25% z čiastky 1.107.545,33 Kč od 11.11.1995 do zaplattenia. Z uvedenej formulácie žalobného návrhu nie je zrejmé, že by si žalobca v konaní uplatnil aj príslušenstvo v podobe úrokov z omeškania.

52. Na zodpovedanie otázky, či boli úroky z omeškania dohodnuté medzi zmluvnými stranami a či ich žalobca požadoval v konaní už skôr ako 12.12.2018, odvolací súd považoval za potrebné poukázať na znenie žaloby, Zmluvy o úvere a Všeobecné úverové podmienky. V žalobe žalobca výslovne uviedol, že: „Pokud jde o úrokovou sazbu, ta byla pro případ nedostatku prostředků na účtě a neuhrazení splátek stanovena jako sankční úroková sazba, jejíž výše je stanovována Oznámením Komerční banky, a. s., kterým sa stanovujú úrokové sazby z vkladů a úvěrů. ... Oznámením KB ze dne 7.10.1994 byla výše sankčního úroku (smluvní pokuty) stanovena s platností od 17.10.1994 na 25% p.a. Tato sankční úroková sazba je platná pro celou Komerční banku, a.s. a vztahuje se na všechny obchodní případy.“

53. Z čl. 5 Zmluvy o úvere v znení: „Úroková sazba: Základná sazba Komerční banky + 2,60% p. a. Základní sazba v okamžiku uzavření této smlouvy činí: 11,90% p. a.“ podľa odvolacieho súdu vyplýva, že sa malo jednať o úrok z úveru, teda poplatok za dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov.

54. Z čl. 8 písm. c/ Zmluvy o úvere v znení: „V prípade nesplácaní úveru a úrokov ve sjednaných lhůtách je banka oprávněna do doby vyrovnání závazku zvýšit úrokovou sazbu z neuhrazených částek až na „základní sazbu Komerční banky + 30% p. a.“.

55. Podľa čl. VI Všeobecných úverových podmienok: „Dlužník se zavazuje, že provede úhradu splátek úveru a úhradu úroku z tohto úveru (včetně případně uplatněného zvýšení úrokové sazby) v termínech sjednaných ve smlouvě o úveru. V prípade, že dlužník závazek nedodrží, je banka oprávněna do doby vyrovnání závazku zvýšit úrokovou sazbu z neuhrazené částky úveru a úroku, a to až na základní sazbu KB + 30% p.a. ...“.

56. Odvolací súd sa s názorom súdu prvej inštancie prezentovaným v napadnutom rozsudku (č. l. 522 spisu), v zmysle ktorého bol úrok z omeškania medzi zmluvnými stranami dohodnutý v čl. VI.

Všeobecných úverových podmienkach a konkretizovaný v čl. 8 písm. c/ Zmluvy o úvere vo výške základnej sadzby + 30% p.a. nestotožnil, pretože takýto záver zo znenia čl. 8 písm. c/ Zmluvy o úvere a čl. VI. Všeobecných úverových podmienok nevyplýva a nevyplýva ani zo samotnej žaloby.

57. Zo zaväzujúceho výroku I. rozsudku súdu prvej inštancie (č. l. 432 spisu) je zrejmé, že sa tento týka zmluvného úroku, a nie úroku z omeškania. Opačný záver nevyplýval ani z odôvodnenia rozsudku (č. l. 432 spisu). Podstatou zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu (č. l. 478 spisu) bolo, že záver o priznaní 25% úroku ročne zo sumy 985.000,- Kč od 13.12.1995 do zaplattenia žalobcovi (teda bol priznaný zmluvný úrok) vyhodnotil odvolací súd ako nesprávny, pretože z vtedy platnej ustálenej súdnej praxe vyplývalo, že po zosplatnení úveru žalobcovi nevzniká právo na zaplattenie dohodnutého úroku z úveru, ale len úroku z omeškania.

58. Odvolaciemu súdu je z obsahu súdneho spisu zrejmé, že žalobca si v priebehu konania uplatnil, resp. požadoval aj úrok z omeškania, a to vo výške 25% ročne zo sumy 985.000,- Kč od 13.12.1995 do zaplattenia (tzn. ku dňu rozhodovania odvolacieho súdu 6.455.797,95 Kč = 655%). Konkrétne tak žalobca urobil na pojednávaní konanom zo dňa 22.03.2000 (zápisnica na č. l. 78 spisu), vo svojom vyjadrení k návrhom na dokazovanie zo dňa 24.09.2015 (č. l. 267 spisu), na pojednávaní zo dňa 01.10.2015 (zápisnica na č. l. 268 spisu) a vo svojom podaní zo dňa 12.02.2018 s označením „stanovisko žalobcu k sporným úrokom“ (č. l. 411 spisu).

59. V tejto súvislosti odvolací súd má za to, že pokiaľ žalobca mal záujem, aby mu súd priznal ním požadovaný úrok z omeškania, ktorý mu výrokom I. rozsudku súdu prvej inštancie (č. l. 432 spisu) priznaný podľa odvolacieho súdu jednoznačne nebol, mal proti rozsudku súdu prvej inštancie (č. l. 432 spisu) podať odvolanie, čo však neurobil. Nakoľko odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie (č. l. 432 spisu), konkrétne proti výroku I. a III. podal žalovaný, výrok II. nadobudol právoplatnosť.

60. S ohľadom na skutočnosť, že odvolaním žalovaného napadnutý a odvolacím súdom zrušený bol zaväzujúci výrok I. rozsudku súdu prvej inštancie (č. l. 432 spisu) týkajúci sa priznaného zmluvného úroku (úroku po zosplatnení úveru), odvolací súd zdôrazňuje, že postup súdu prvej inštancie, ktorým zmluvný úrok prekvalifikoval na úrok z omeškania a vychádzal pri tom stále z čl. VI. Všeobecných úverových podmienkach a čl. 8 písm. c/ Zmluvy o úvere, bol nesprávny.

61. Nakoľko odvolací súd nerozhodoval o úroku u omeškania, ale rozhodoval o úroku vyplývajúcom zo Zmluvy o úvere a Všeobecných úverových podmienok (tzn. zmluvnom úroku), nepovažoval za potrebné bližšie sa zaoberať argumentáciou žalovaného v odvolaní týkajúcou sa primeranej výšky úrokov z omeškania, ktorá odporuje dobrým mravom a zásadám poctivého obchodného styku.

62. S prihliadnutím na právne závery vyslovené vyššie, odvolací súd ďalej uvádza, že odvolací súd v čase rozhodovania zrušujúcim uznesením (č. l. 478 spisu) vychádzal z právneho názoru vysloveného v rozsudku Najvyššieho súdu SR R 59/1998, z ktorého vyplýva, že veriteľovi patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov iba do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania.

63. Od vydania zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu (č. l. 478 spisu) však došlo k judikatórnemu posunu, a preto odvolací súd považoval za potrebné upriamiť pozornosť na v súčasnosti platný právny názor. Z uznesenia Najvyššieho súdu SR zo dňa 16.06.2020 sp. zn. 5Cdo/42/2020 vyplýva: „Za situácie, že dlžník z úverového vzťahu porušil povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k jeho zosplatneniu veriteľom, je nutné dospieť k záveru, že neexistuje rozumný dôvod na to, prečo by dlžník nemal platiť úroky z úveru, ktoré sú odplatom za poskytnutý úver, a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol. Peňažnými prostriedkami, resp. protihodnotou za nich získanou dlžník disponuje, zmluvné povinnosti porušil a z porušenia povinností profitovať nemôže, keďže zmluvné úroky sú spravidla vyššie ako úroky z omeškania. Zosplatnenie je inštitút slúžiaci ochrane veriteľa, podstata úverového vzťahu a jeho existencia zostáva zachovaná, veriteľ nemá peňažné prostriedky, patrí mu za ne dohodnutá odmena, záväzok dlžníka v zmysle platenia dohodnutej odmeny zostáva nedotknutý a aplikuje sa na dobu, na ktorú bola zmluva dohodnutá ako doba riadneho splácania úveru, keďže dohodnuté úroky majú zmluvný základ. Rozdiel je len v tom, že pre omeškание k povinnosti platiť zmluvné úroky pristupuje povinnosť platiť úroky z omeškania. Inak povedané dlžníkovi zostáva záväzok platiť úrok rovnaký, ako v čase jeho dojednaní, t. j. veriteľovi patrí úrok v rovnakej výške a za rovnaké obdobie, bez ohľadu na to, či k omeškaniu dlžníka s platením úveru došlo alebo nedošlo. ... Dovolací súd dospel k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí.“ Uvedený právny názor je možné považovať za ustálenú

rozhodovacia prax dovolacieho súdu, pretože sa s týmto stotožnili aj ďalšie senáty dovolacieho súdu (viď napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu SR vedené pod sp. zn. 2Cdo/115/2019, 8Cdo/237/2019, 8Cdo/135/2020, 9Cdo/24/2020, 8Cdo/221/2019, 2Cdo/241/2019, 7Cdo/186/2020).

64. Za účelom zohľadnenia ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu odvolací súd dospel k záveru, že žalobca má nárok na úrok z poskytnutého úveru do dňa, kedy by pri riadnom plnení žalovaným (dlžníkom) došlo k splateniu úveru. Nakoľko si však žalobca uplatnil 25% ročný úrok odo dňa podania žaloby, tzn. od 13.12.1995 a k riadnemu splateniu úveru by došlo dňa 30.09.1996, odvolací súd žalobcovi priznal 25% ročný úrok z istiny vo výške 985.000,- Kč len za obdobie od 13.12.1995 do 30.09.1996.

65. Na základe vyššie uvedených skutočností odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie po zopakovaní dokazovania a vzhľadom na ust. § 390 a/ C.s.p., v napadnutej časti a súvisiacom výroku o trovách konania zmenil tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 25% úrok ročne zo sumy 985.000,- Kč od 13.12.1995 do 30.09.1996 a v prevyšujúcej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol.

66. O náhrade trov odvolacieho konania a konania pred súdom prvej inštancie rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, 2 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 2 C.s.p. tak, že stranám sporu náhradu trov konania nepriznal, pretože žiadna zo strán sporu nemala úspech tak v konaní pred súdom prvej inštancie ako ani odvolacím súdom v celom rozsahu.

67. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).
Dovolanie je podľa § 421 C. s. p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ (§ 421 ods. 2 C. s. p.). Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne(dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1). Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je:
a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).
Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie

dovolania (§ 430 C. s. p.).